

Якъуб язган кагъыз

Якъубну кагъызы оьзлени иманыны аслу талапларын яшав-гъа чыгъармагъа къарайгъанда, уллу четимликлеге къаршылашгъан иманлылар учун язылган. Якъуб Исагъа иман салгъан башлапгъы жыйынланы ортакъчыларыны яшав-турушунда ёлугъагъан кемчиликлер булан байлавлу бир-бир масъалаланы устьюнде тындырыкълы кюйде токътай. Оланы бирлери оьзлени байлыгъы булан да макътана туруп, пакъырланы алдында оьзлени оьктем тутуп айлангъанлар. Башгъалары бугътан, айтды-къуйтдуну юрютов булан кёп яманлыкъ этгенлер, оьзлени хохабаз тутуп юрюгенлер, оланы биревлеге къаршы алданокъ токъташдырылгъан терс ойлар елеген болгъан. Якъуб амалларсыз иман инсанны къутгъарылыгъа гелтирге болмайгъанын айта. О булай сорав сала: «Гъей къардашларым, эгер бирев, иманым бар деп де айтып, яхшы амаллар этмей буса, ондан не пайда?» (2:14). Бу ерде Якъуб Исагъа иман салгъанланы оьзлеге Месигъ айтгъан ёл булан гъакъ юрекден юрюмеге къаст етишмейгенлери гъакъында айта. Аллагъгъа гертиден де иман салгъан адам, шексиз кюйде, О рази къалагъан затны этип юрюйгенине Якъуб оьзюню охувчуларын инандырып сёйлей.

Башлапгъы саламлар

1 ¹Аллагъны ва Раббиз Иса Месигъни къулукъчусу болгъан Якъубдан бююн ер юзюне яйылышгъан Исрайылны он эки уланындан болгъан къавумларына саламлар болсун!

Иман ва сынавлар

²Къардашларым, сиз гъар тюрюлю сынавлагъа тюшгенде, шону уллу къуванчылыкъгъа гъисаплагъыз. ³Сынавлагъа тарыйгъан иманыгъыз сизде къаттылыкъ болдурагъанны сиз билесиз чи. ⁴Къаттылыкъ буса сизин муратгъа етишивге, токъташгъанлыкъгъа, камилликге ва бир де кемчилигиз болмайгъанлыкъгъа гелтирге тарыкъ.

⁵Эгер арагъыздан биригизни гъакъылыгъыз етишмей буса, о Аллагъдан тилесин, О да берер. Неге тююл де, Аллагъ гъар кимге чомарт кюйде ва гъеч бир оьпкелевсюз берер. ⁶Янгыз бир де шеклик этмейли, иманы булан тилемеге герек. Шеклик этеген адам ел къува-лап элтип чачылып гетеген денгиз толкъунларына ошай. ⁷Шолай адам Раббизден гъеч бир зат аларман деп ойлашмасын. ⁸Эки янсынлы болуп ойлашагъан адам оьзюню ишлеринде де токъташмагъан бир адамдыр.

⁹⁻¹⁰Сыныгъывлу иман къардаш оьрлюго булан, бай буса оьзюню сыныгъывлугъу булан макътансын, неге тююл де, авлакъ чечек дёнегенде йимик, бай да дёнюп къалар. ¹¹Гюн чыгъар, яллавлар болур, яллавлар чечекни дёндюрер, ону япыракълары тёгюлер ва гёзеллиги тайып къалар. Шолай бай да, талаша туруп, болмагъандай болуп къалар.

¹²Сынавлар чыдагъан адам насиплидир. Сынавлар оьтгенден сонг, Аллагъ Оьзюн сюегенлеге ваъда этген устьюнюкню тажыдай яшавну берер. ¹³Сынавлар тюшеген заманда: «Аллагъ мени сынап къарай», — деп айтма. Неге тююл де, Аллагъ яманлыкъ булан сыналмас, Оьзю де гъеч биревню яманлыкъ булан сынап къарамас. ¹⁴Терсине, гъар адамны яман хыяллары ону сынап къарар ва шо хыяллары ону оьзюне багъып тартар, гъавасландыра. ¹⁵Яман хыяллардан таба буса гюнагъ тувар, заманы этип, гюнагъ да оьлюм тувдурар.

¹⁶Сююмлю къардашларым, алданып къалмагъыз! ¹⁷Гъар-бир яхшы ва камил савгъат сизге оьрден, кёкден гелеген ярыкъны яратгъан Аллагъдан гелир. Шо ярыкъдан амалгъа гелеген гёлентки йимик, О не юрюп турмас, не гъеч бир де алышынмас. ¹⁸Бары да яратгъан затларыны арасында биз инг де биринчиси болгъанны сююп, О бизин гъакъ гертиликни сёзюнден таба Оьзюню авлетлери этмеге токъташды.

Аллагъны каламына тынглап ва ону кютюв

¹⁹Гъар адам тынглама алгъасасын, амма жавап къайтарма, къазапланма алгъасамасын. ²⁰Инсанны къазапланыву Аллагъ сюеген кюйде муьмин болуп яшамагъа пуршав этер. ²¹Шогъар гёре, гъар тюрюлю яманлыкъны ва наслыкъны ташлап, юреклеригизге чачылгъан Аллагъны каламын саламат кюйде къабул этигиз. Шо каламда ругъларыгъызны къутгъармагъа къудрат бардыр.

²²Аллагъны каламын янгыз эшитип къоймакъ булан оьзюню алдатып къоймагъыз, ону кютме де кютюгюз! ²³Каламгъа тынглап, ону кютмейген гиши оьзюню сыпатына гюзгюден къарайгъан гишиге ошайдыр. ²⁴О къарап, оьзюн гёерер, тайгъанда буса, бет келпети нечик экенни унутуп къалар. ²⁵Аллагъны азатлыкъ гелтиреген камилешген Къанунуна тынглама да тынглап, унутуп къоягъан тююл, огъар тергевлю

тынглайгъан, ону къоллай туруп, огъар гёре юрюйген адам оъзюню амалларында насипли болур.

²⁶ Эгер арагъыздан биригиз, оъзюн динли адамман деп де гысаплап, тилин сакълап билмей буса, о оъзюн алдатадыр. Шолай адамны динлиги бош затдыр. ²⁷ Эгер де сен тарчыкълыкъдагъы етимлени ва тул къатынланы гъайын эте бусанг, эгер де оъзюнгню бу дюньяны насына батмагъан гъалда сакълай бусанг, шо заман сени динлигинг Атабыз Аллагъны алдында тазадыр ва дамгъаланмагъандыр.

«Биревню биревден артыкъ гёрмегиз»

2 ¹ Гей къардашларым! Макътавлу Раббиз Иса Месигъге иман салдыгъыз чы, шо саялы биревню биревден артыкъ гёрмегиз. ² Эгер сизин жыйыныгъызгъа алтын оърмекче такъгъан, тизив опуракълар гийген бир адам гелсе, шолай да йыртыкъ опуракълар гийген бир пакъыр да гелсе, ³ сиз тизив опуракълы адамгъа айрыча тергев берип: «Мунда олтур, бу ер – яхшы ер», – деп, ярлы адамгъа буса: «Сен онда тур» яда: «Жабарда, аякъ тюбюмде олтур», – деп айтарсыз. ⁴ Шоллукъда, сиз бирев–биревню айырып къоймасмысыз дагъы, яман ойлары булангъы дуванчылар болуп къалмасмысыз дагъы?

⁵ Тынглагъыз, гъей сююмлю къардашларым: Аллагъ бу дюньядагъы пакъырланы иман ягъындан бай этмеге ва Оъзюн сюегенлеге ваъда этген гъакимлигини тюбюнде яшамагъа ихтияр бермеге деп тангламадымы дагъы? ⁶ Амма сиз буса пакъырланы ер этдигиз. Сизге зулму этеген ва сизин дуванханалагъа тартагъан байлар тююлюмю дагъы? ⁷ Сизге берилген гъюрметли атны капир этеген олар тююлюмю дагъы?

⁸ Эгер сиз гъакыкъатда Сыйлы Язывларда «ювугъунгю оъзюнгню йимик сюй» деп язылгъан пача буйругъун кюте бусагъыз, яхшы иш этеген боларсыз. ⁹ Эгер сиз адамланы арасында ян тарта бусагъыз, гюнагъ иш этеген ва Мусаны Къанунун бузагъан боларсыз. ¹⁰ Ким бютюн Къанунну юрютюп, не буса да бир гиччи затда ону бузса, о бютюн Къанунну бузулмакълыгына гюнагълы гысапланар. ¹¹ Неге тююлюмю де: «Зина этме», – деп айтгъан Аллагъ. «Адам олтюрме», – деп де айтгъан. Шо саялы сен зина этмей, адам олтюрсенг, Къанунну бузгъан боларсан. ¹² Азатлыкъ гелтиреген Къанун булан дуван этилежек адамлар йимик сёйлегиз ва шо кюйде иш де гёрюгюз. ¹³ Неге тююлюмю де, рагъмуну билмейгенге Аллагъны дуваны рагъмусуз болар. Рагъму буса дувандан оър чыгъып токтар.

Иман ва амаллар

¹⁴ Гей къардашларым, эгер бирев, иманым бар деп де айтып, яхшы амаллар этмей буса, ондан не пайда? Шолай иман ону къутгъармагъа болмас. ¹⁵ Эгер иман къардашларыбыздан яда иман къызардашларыбыздан

бири ач ва ялангъач буса, ¹⁶ арагъыздан биригиз де огъар: «Эсен-аман тур, гийин, ашап той!» – деп айтып, амма огъар тарыкъ затны бермесе, ондан не пайда? ¹⁷ Шолай иман да, эгер де ону амалы ёкъ буса, о оылгенге гысаплыдыр.

¹⁸ Амма, булай ёрав этип къарайыкъ, бирев: «Сени иманынг бар, меники буса амалларым бар», – дей. Магъа амалларсыз иманынгны гёрсет, мен де сагъа амаллардан таба иманымны гёрсетермен! ¹⁹ Сен Аллагъны бирлигине иман саламысан? Яхшы этесен. Шогъар жинлер де иман салалар ва къоркъуп титирейлер.

²⁰ Иман амалларсыз тарыкъсыз зат дегенликте сен далиллер сюесен. ²¹ Уллу атабыз Ибрагъим къурбанлыкъны салагъан ерде оъзюню уланы Исгъакъны къурбан этмеге сюйдю. Аллагъ ону шо иши саялы къабул этди. ²² Гёресен чи, ону иманы да, амаллары да бир-бири булан байлавлу болду, иманы да амалларындан таба камилликте етишди. ²³ Шоллукъда: «Ибрагъим Аллагъгъа иман салды, шо саялы Аллагъ ону къабул этди», – деп Сыйлы Язывларда язылгъан сёзлер яшавгъа чыкъды ва огъар Аллагъны досту деп айтылды. ²⁴ Гёресиз чи, инсан янгыз иманындан таба тююлюмю, амалларындан таба да къабул этиле.

²⁵ Шолай Рагъав булан да болду. Оъзлеге тарыкъ затланы ахтара туруп гелгенлени уюне гийирип, сонг башгъа ёл булан бакъдыргъан шо къатынны да Аллагъ амаллары саялы къабул этмедими дагъы? ²⁶ Шо саялы, ругъу болмагъан къаркъара оълегени йимик, амалларсыз иман да оылер.

Тилни енгип сакълап болмакълыкъ

3 ¹ Къардашларым, арагъыздан янгыз азлар устазлар болсун. Бизге, устазлагъа, артыкъ къатты дуван этилежегин сиз билесиз. ² Биз барыбыз да кёп янгылышабыз. Сёзюнде янгылышмайгъан адам камил адамдыр. О оъзюню бютюн къаркъарасын да тизгинлеп сакълап билер. ³ Бизге таби болсун деп, биз атланы авзуна авузлукълар салабыз ва оланы оъзюбюз сюйген кююбюзде юрютебиз. ⁴ Неде, мисал учун, гемелени алып къарайыкъ. Олар нечакъы уллу буса да ва оланы нечик гючлю еллер юрюте буса да, оланы бир гиччи къуралны кёмеги булан гемечи сюйген якъгъа багъып юрютер. ⁵ Тил булан да тап шо кюйде. О къаркъараны бир гиччи саны буса да, этген уллу ишлери булан макътанып бола.

Бир гиччирек учгун да кёп уллу агъачлыкъгъа от салмагъа болар! ⁶ Тил де отдур! Бизин къаркъарабызны оъзге санларыны арасындан о оъзюнде бу яман дюньяны келпетлендирер ва бютюн къаркъараны бузар. О бизин яшавубузну яллатар, ону оъзюн де жагъаннемни оту яллатар.

⁷ Гъар тюрюлю кыыр гъайванланы, къушланы, сюйкелип юрюйген жанланы ва денгизде болагъан бары да балыкъланы инсан енгип сакълап

болур. ⁸Тилни буса гъеч бир инсан енгип сакълап болмас. О къайпан-майгъан, оylum гелтиреген агъусу булангъы яманлыкъдыр. ⁹Биз тил булан Раббизге ва Атабызга алгъыш этебиз. Тил булан Аллагъга ошатылып яратылгъан адамлагъа налат да беребиз. ¹⁰Алгъыш ва налат бир авуздан чыгъа! Къардашларым, шолай болмагъа тюшмей. ¹¹Булакъдан бир вакътини ичинде татли сув да, тузлу сув да чыгъамы дагъы? ¹²Къардашларым, инжир терекде зайтун яда юзюм борлада инжир оьсмеге боламы дагъы? Шолай тузлу булакъдан ичме ярайгъан сув чыкмагъа да болмас.

Гъакъ герти гъакъыл

¹³Сизин арагъызда гъакъыллы ва англавлу адамлар бармы? Бар буса, шолай адам саламат кюйде этеген яхшы амаллары булан оьзюню гъакъыллылыгъын гьрсетсин. ¹⁴Эгер юрегигизде бек яман гюнчюлюк ва оьз пайдагъыз булан байлавлу къастлар бар буса, макътанмагъыз ва гъакъ гертиликге къаршы ялгъан сьйлемегиз. ¹⁵Шолай «гъакъыл» кьклерден гелген гъакъыл тюгюлдюр. Терсине, дюньядан, инсанлыкъдан ва иблистен гелген бир гъакъылдыр. ¹⁶Неге тюгюл де, бек яман гюнчюлюк ва оьз пайдагъыз булан байлавлу къастлар бар ерде низамсызлыкълар ва гьар тюрлю яман амаллар болур.

¹⁷Амма кьклерден гелген гъакъыл инг башлап тазадыр, сонг паракхатлыкъны сюедир, юваш хасиятлыдыр, ёл кьойма гъазирдир, рагъмудан ва яхшы амаллардан толгъандыр, бир якъгъа да ян тартмайдыр ва бетгьрдю тюгюлдюр. ¹⁸Ярашывлукъгъа етишмек учун ярашып ишлейгенлер муьмин яшавну натижаларын гьерер.

«Аллагъга ювукълашыгъыз!»

4 ¹Сизин арагъызда эришивлюклер ва давлашывлар болдурагъан недир? Шолар къаркъарагъызда ябушуп турагъан гъаваслыкълардан тюгюлмю дагъы тувулунагъаны? ²Сиз бир затны сюесиз, амма алып болмайсыз, шо саялы адам оьлтюресиз. Сиз гъасиретли кюйде бир зат алма сюесиз, амма алма чы болмайсыз. Она шолай сиз эришип ва ябушуп турасыз. Сюегенигизни алмагъа болмайсыз, неге тюгюл де Аллагъдан тилемейсиз. ³Тилейгенде де алып болмайсыз, неге тюгюл де оьзюгюзню кепигиз саялы, янгыз бары да алгъан затларыгъыздан пайдаланмакъ учун, яман къастлар булан тилейсиз.

⁴Гьей имансызлар! Бу дюнья булангъы достлукъ Аллагъга къаршы душманлыкъ экенни сиз билмеймисиз? Демек, ким дюнья булан дост болмагъа сюйсе, о Аллагъны душманы болур. ⁵Яда: «О ичибизге салгъан Ругъ биз янгыз Оьзюнюки болгъанына гъасирет къалып турар», — деп Сыйлы Язывларда негъакъ айтылгъан деп ойлашамысыз? ⁶Амма

Аллагъ бизге дагъы да уллу рагъму гьрсете. Сыйлы Язывларда язылгъан кюйде:

*Аллагъ оьктемлеге къаршы турар,
оьктем тюгюллеге буса рагъму этер.*

⁷Шогъар гьере Аллагъга таби болугъуз, иблинге буса къаршы туругъуз, о да сизден къачар. ⁸Аллагъга ювукълашыгъыз, О да сизге ювукълашар. Гьей гюнагълылар, кьолларыгъызны жувугъуз! Гьей экиюзлюлер, юреклеригизни тазалагъыз! ⁹Къайгъырыгъыз, гьынкъгъа тюшюгюз, йылагъыз! Кюлюкю — гьынкъгъа, сююнч де мунгайывгъа айланып къалсын. ¹⁰Аллагъны алдында оьзюгюзню тьбен тутугъуз, шо заман О да сизин оьрлендирер.

¹¹Бир-биригизни айыпламагъыз, гьей къардашларым. Иман къардашын айыплайгъан яда огъар дуван этеген гиши Мусаны Къанунун айыплайгъан ва огъар дуван этеген болур. Эгер Къанунгъа дуван этсе, Къанунну юрютювчюсю болмас, дуванчыдай болуп къалар. ¹²Къанун чыгъарагъан да, Дуванчы да буса бирдир. Къутгъармагъа ва дагъытмагъа болагъан да янгыз Одур. Башгъа гишиге дуван этмеге къарайгъан сен кимсен?

Бош макътанчыкълык

¹³Къарагъыз! Арагъыздан бирлеригиз: «Тангала биз палан шагъаргъа барарбыз, онда бир йыл къаларбыз, алыш-бериш этип, къазанч аларбыз», — деп айтарсыз. ¹⁴Сиз бир ойлашып къарагъыз, сиз чи яшавугъуз тангалагъа нечик болажагъын да билмейсиз. Яшавугъуз недир? О чу бираз замангъа чыгъып гьрюнюп, сонг ёкъ болуп, яйылып къалагъан бир булут йимик затдыр. ¹⁵Шону орнуна сиз: «Эгер Раббиз буюрса, сав къалсакъ, ону да этербиз яда муну да этербиз», — деп айтамагъа герексиз. ¹⁶Гъали буса сиз оьзюгюзню оьктемлигизден макътанып айланасыз. Гьар къайсы шолай макътанчыкълык да яманлыкъдыр! ¹⁷Шогъар гьере ким буса да бирев, яхшылыкъ этмеге герекни де биле туруп, шону этмей буса, о гюнагъ иш этеген болур.

Зулму этеген байлагъа бுவарыв

5 ¹Гъали тынглагъыз сиз, гьей байлар! Башыгъызгъа гележек балагълагъа яс этип йылагъыз! ²Бары да байлыгъыгъыз чирип дьндю, оуракъларыгъызны да гюелер талады. ³Сизин алтыныгъызны ва гюмюшюгюзню тот басды. Шо тот сизге къаршы шагъатлыкъ этер ва этигизни от йимик ашар. Байлыгъыгъызны сиз бу ахыр гюнлерде жыйгъан эдигиз! ⁴Тынглагъыз! Авлакъларыгъызда ишлеген ишчилеге сиз тьлемей кьойгъан акъча гъали оьзюгюзге къаршы шагъатлыкъ эте. Гъали олар кьычырып гьуя салалар ва оланы гьуя тавушун кьклердеги малайиклени

асгерлерини Раббиси эшите. ⁵Сиз бу дюнъяда тазза кюрлюкде яшап ва кеп чегип турдугъуз. Оьзюгюзню соймакъ учун сакълангъан бир гъайванлар йимик семиртдигиз. ⁶Сиз оьзюгюзге къаршылыкъ билдирмеген айыпсыз адамлагъа дуван этдирип, оланы оьлтюрдюгюз.

Азап чегивдеги чыдамлыкъ

⁷Гъей къардашларым, Раббиз къайтып гелгинче, чыдамлыкъ гёрсетип туругъуз. Чачывчу да, гюзгю ва язбашгъы янгурлар явгунча, оьз топурагъындан аявлу тюшюмюн къайтармай токътап турар. ⁸Сиз де чыдамлыкъ гёрсетигиз, юреклеригизни чыныкъдырыгъыз, неге тюгюл де Раббизни къайтып геливю ювукъадыр. ⁹Къардашларым, сизге оьзюгюзге дуван этилип къалмасын учун, бир-биригизни айыпламагъыз. Къарагъыз, Дуванчы эшик алда токътап турадыр!

¹⁰Къардашларым, Раббизни атындан сёйлеген пайхаммарлар азап чегивюнде гёрсетген чыдамлыгъындан уьлгю алыгъыз. ¹¹Биз чыдамлыкъ этгенлеге макътав этебиз. Аюбну чыдамлыгъы гъакъында сиз эшитдигиз. Ахырда да о зор сюювден ва рагъмудан толгъан Раббизден не алгъанны гёрдюгюз.

¹²Инг башлап, къардашларым, ант этмегиз! Не кёклер булан, не ер булан, не башгъа зат булан ант этмегиз. Аллагъ сизин такъсырламасын учун, дюр буса «дюр» дегиз, тюгюл буса «тюгюл» дегиз.

Дуаны гючю

¹³Арагъызда къыйынлыкъгъа тюшгенигиз бар буса, дуа этсин, сююнчю булангъы бар буса, Раббизни алгъышлап йырласын. ¹⁴Арагъызда авруйгъаныгъыз бармы – Исагъа иман салгъанланы жыйыныны ёлбашчыларын чакъырсын. Раббизни аты булан огъар май сюртюп, ону учун дуа этсинлер. ¹⁵Иман булан этилеген дуа аврувгъа савлукъ къайтарыр, неге тюгюл де ону Раббиз сав этер. О адам гюнагъ иш этген буса, ону гюнагълары гечилер. ¹⁶Бир-биригизге гюнагъларыгъызгъа мюкюрлюк этигиз ва бир-биригиз учун дуа этигиз. Шо заман Аллагъ сизин сав этер. Муьмин адамны дуасы гючлю ва таъсирли болур. ¹⁷Илияс да бизин йимик бир адам эди. О янгур явмасын деп къаныгъып дуа этди ва ер юзюнде уьч йыл алты ай янгур явмай турду. ¹⁸Сонг о бирдагъы да дуа этди ва янгур явдурду, топуракъ да оьз тюшюмлерин берди.

¹⁹Къардашларым, айтайыкъ, сизин биригиз гъакъ герти ёлдан чыгъып къала, башгъагъыз буса огъар шо ёлгъа къайтмагъа кёмек эте. ²⁰Гюнагълыны терс ёлдан къайтарып, гъакъ герти ёлгъа салгъан адам ону оьлюмден къутгъарагъанын ва кёп гюнагълары гечилегенин билип кьойсун.